Örnefnaskráning í Dalabyggð

XV. Hluti – Ytrafell og Harastaðir

Hafdís Sturlaugsdóttir

Hulda Birna Albertsdóttir

Desember 2017

NV nr. 31-17

Náttúrustofa Vestfjarða | Sími: 456-7005 | Kennitala: 610397-2209
Aðalstræti 21 | Netfang: nave@nave.is
415 Bolungarvík | Heimasíða: http://www.nave.is

Útdráttur

Örnefnaskráning í Dalabyggð er samstarfsverkefni Náttúrustofu Vestfjarða, Breiðafjarðarnefndar og Dalabyggðar og hófst 2010.

Markmið verkefnisins er að skrá jarðir sem liggja að sjó í Breiðafirði og eru í Dalabyggð.

Í verkefninu felst að ræða við heimildamenn og staðsetja örnefni á tiltekinni jörð á stafrænt landupplýsingarkort (GIS). Örnefnaskrár Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum eru notaðar sem grunnheimild.

Í landi Ytrafells voru skráð 118 örnefni þar af voru þrjú sem bættust við örnefnaskránna frá heimildamanni. Í landi Harastaða voru skráð 50 örnefni en 21 þeirra voru ekki staðsett af heimildarmanni.

Efnisyfirlit

Útdráttur 2
Efnisyfirlit 3
Myndaskrá 4
Inngangur 5
Aðferðir 6
Ytrafell 7
Skráning örnefna á Ytrafelli 8
Örnefni Ytrafell 10
Harastaðir 30
Skráning örnefna á Harastöðum 31
Harastaðir 32
Kort 1 40
Kort 2 41
Kort 3 42
Umræður 43
Þakkir 43
Heimildir 44

Myndaskrá

Mynd 1. Túnuppdráttur frá 1917 fyrir Ytrafell, teiknað af Jóhannesi Guðmundssyni.......... 7
Mynd 2. Kjarlaksstaðaá.......... 10
Mynd 3. Ytrafellsmúlinn.......... 12
Mynd 4. Bátatangi.......... 12
Mynd 5. Draugaklettur.......... 13
Mynd 6. Breiðanes og Breiðaneshólmi.......... 13
Mynd 7. Stóragjá.......... 14
Mynd 8. Sér upp í Kleifina.......... 15
Mynd 9. Flúðir í Flekkudalsá. 18
Mynd 10. Gullbrá(r)foss í Flekkudalsá.......... 18
Mynd 11. Grjóthólmi, Urðarhólmi og Siggaflögur lengra frá.......... 24
Mynd 12. Tófutangi, Hóley og Netey í baksýn. 25
Mynd 13. Túnuppdráttur af túni á Harastöðum frá 1917, teiknuð af Jóhannesi Guðmundssyni.......... 30
Mynd 14. Nábeinavík. 32
Mynd 15. Sótanesvík.......... 33
Mynd 16. Sultartangi. 33
Mynd 17. Suðurnes, Hóley lengst til vinstri.......... 34
Mynd 18. Brennishóll eða Innstihóll í forgrunni. 34
Mynd 19. Harastaðakleif beint upp af bænum á Harastöðum.......... 35
Mynd 20. Bæjarlækur og úthús í baksýn. 39

Inngangur

Örnefnaskráning í Dalabyggð er verkefni unnið af Náttúrustofu Vestfjarða í samstarfi við Breiðafjarðarnefnd og Dalabyggð. Markmiðið er að taka jarðir sem liggja að sjó í Breiðafirði, en í einstaka tilvikum voru teknar jarðir með sem lágu ekki að sjó.

Örnefnaskráning hófst sumarið 2010 þar sem skráðar voru fornleifar á tveimur jörðum samhliða örnefnaskráningunni. Sóley Valdimarsdóttir, umhverfisskipulagsfræðingur sá um örnefnaskráninguna þangað til í október 2010 en þá tók Hulda Birna Albertsdóttir, umhverfisskipulagsfræðingur við skráningunni. Hafdís Sturlaugsdóttir sá um örnefnaskráningu fyrir þessar jarðir en Hulda Birna Albertsdóttir hefur yfirumsjón með verkinu fyrir hönd Náttúrustofu Vestfjarða.
Í þessari skýrslu verður fjallað um örnefni á landi Ytrafells og Harastaða og er þetta fimmtándi hluti verkefnisins. Búið er að taka fyrir: Ólafsdal (Hulda Birna Albertsdóttir 2010), Stóra og Litlaholt (Hulda Birna Albertsdóttir 2012), Tjaldanes og Lambanes (Sóley Valdimarsdóttir og Hulda Birna Albertsdóttir 2012a), Innri Fagradal og Fagradalstungu (Sóley Valdimarsdóttir og Hulda Birna Albertsdóttir 2012b),Ytri Fagradal (Hulda Birna Albertsdóttir 2013a), Heinaberg og Nýp (Hulda Birna Albertsdóttir 2013b) Klifmýri, Tinda og Búðardal (Hulda Birna Albertsdóttir 2013c), Skarðsá og Geirmundarstaðir (Hulda Birna Albertsdóttir 2013d), Skarð (Hulda Birna Albertsdóttir 2013e), Á og Kross (Hulda Birna Albertsdóttir 2013f) Kvennahól og Stakkaberg (Hulda Birna Albertsdóttir 2013g),Dagverðarnes (Hulda Birna Albertsdóttir 2013h), Arnarbæli (Hafdís Sturlaugsdóttir og Hulda Birna Albertsdóttir 2017a), Víghólsstaði og Vog (Hafdís Sturlaugsdóttir og Hulda Birna Albertsdóttir 2017b).

Í örnefnasafni Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum eru geymdar skrár yfir örnefni á flestum jörðum á Íslandi. Skrárnar skipta þúsundum og er sú elsta frá árinu 1910 (arnastofnun.is, sótt á vef þann 4.10.2010). Þessar skrár eru mikilvæg heimild m.a. um menningu, sögu, landsnytjar og náttúrufar (m.a. Brink 1999). Einnig má halda því fram að þær séu hluti af menningar- og náttúruverðmætum. Örnefni sem varðveitast einungis í munnlegri geymd eiga á hættu að glatast þegar þörfin fyrir þau minnkar vegna breyttra aðstæðna (Guðrún Gísladóttir 1980). Því er mikilvægt að safna og staðsetja örnefni með hjálp staðkunnugra ásamt því að skrá niður merkingu þeirra, aldur og tilefni nafngiftar.

Aðferðir

Skráningin byggir fyrst og fremst á leiðbeiningum um örnefnaskráningu frá Stofnun Árna Magnússonar. Skráning á vettvangi er með aðstoð heimildarmanna. Aðrir þættir eru t.d. heimildaöflun, frágangur, kortagerð og fleira.

Örnefnasafn Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum var aðal heimild verkefnisins. Fundað var með heimildarmönnum þar sem þeir voru beðnir að lesa yfir örnefnaskrá Stofnunar Árna Magnússonar og staðsetja þau jafnóðum á útprentaða loftmynd. Heimildarmenn voru einnig beðnir um að koma með athugasemdir eða viðbætur við núverandi örnefnaskrá. Sérstaklega var reynt að fá útskýringar á örnefnum sem ekki höfðu augljósa merkingu. Í þeim tilvikum þar sem ekki var hægt að staðsetja örnefni nákvæmlega á loftmynd var farið á staðinn og tekinn GPS-staðsetningahnit í isnet93 hnitakerfinu og eru staðsetningar í skýrslu alltaf skráðar í austur og norður. Teknar voru ljósmyndir þar sem sá möguleiki var fyrir hendi.

Frágangur á gögnum fól í sér að færa staðsetningu örnefnanna inn á stafrænan loftmyndagrunn. Með því fékkst nákvæm staðsetning á þeim örnefnum sem merkt voru beint á útprentuðu loftmyndina. Niðurstöður gáfu af sér kort með örnefnum innan hverrar jarðar sem og örnefnalista sem greint er frá í þessari skýrslu.

Loftmyndir sem notaðar voru eru teknar í 3500 m hæð og eru frá árinu 2003. Dalabyggð er með afnotarétt af myndunum en þær eru í eigu Loftmynda ehf. Viðtöl við heimildarmenn voru tekin upp með Olympus VN-5500PC upptökutæki. Ljósmyndir voru teknar á stafrænar myndavélar af gerðinni Canon EOS 600D og eru í eigu Náttúrustofu Vestfjarða/ljósmyndara, sem í þessu tilviki var Hafdís Sturlaugsdóttir, nema annað sé tekið fram. GPS-staðsetningarpunktar voru teknir með Garmin 64CSx. Frágangur gagna fól í sér gerð stafrænna korta í Microstation v8i.

Ytrafell

Ytrafell var í Fellstrandarhreppi frá 1770 (Grétar Þór Eyþórsson og Hjalti Jóhannesson 2002) sem nú er hluti af Dalabyggð. Í Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns (Árni Magnússon og Páll Vídalín 1938) var Ytrafell talið að jarðardýrleika 24 hundruð (sbr. landaurareikning).

Jörðin Ytrafell liggur meðfram strönd Hvammsfjarðar frá Kjallaksstaðaá að Harastaðaklifi. Nokkrir tangar ganga út í sjó og fyrir utan eru hólmar og sker. Í fasteignarmati frá 1918 var tún talið vera 3,9 ha að stærð (sjá mynd 1). Útengi og slægjur voru litlar en hólmar taldir gefa hey. Beitiland var ágætt, en upprekstarland vantar og smalamennska erfið. Ágangur var talinn af sauðfénaði frá nágrönnum. Skógur var talinn hávaxinn og víðáttumikill og mótak nokkuð en torfrista léleg. Byggingarefni nærtækt og vatnsból gott. Jörðin talin henta vel til garðræktar en ekki til jarðabóta. Hlunnindi voru af dúntekju, vorkópaveiði og hrognkelsaveiði. Nokkur hætta var talin af skriðum og snjóflóðum.

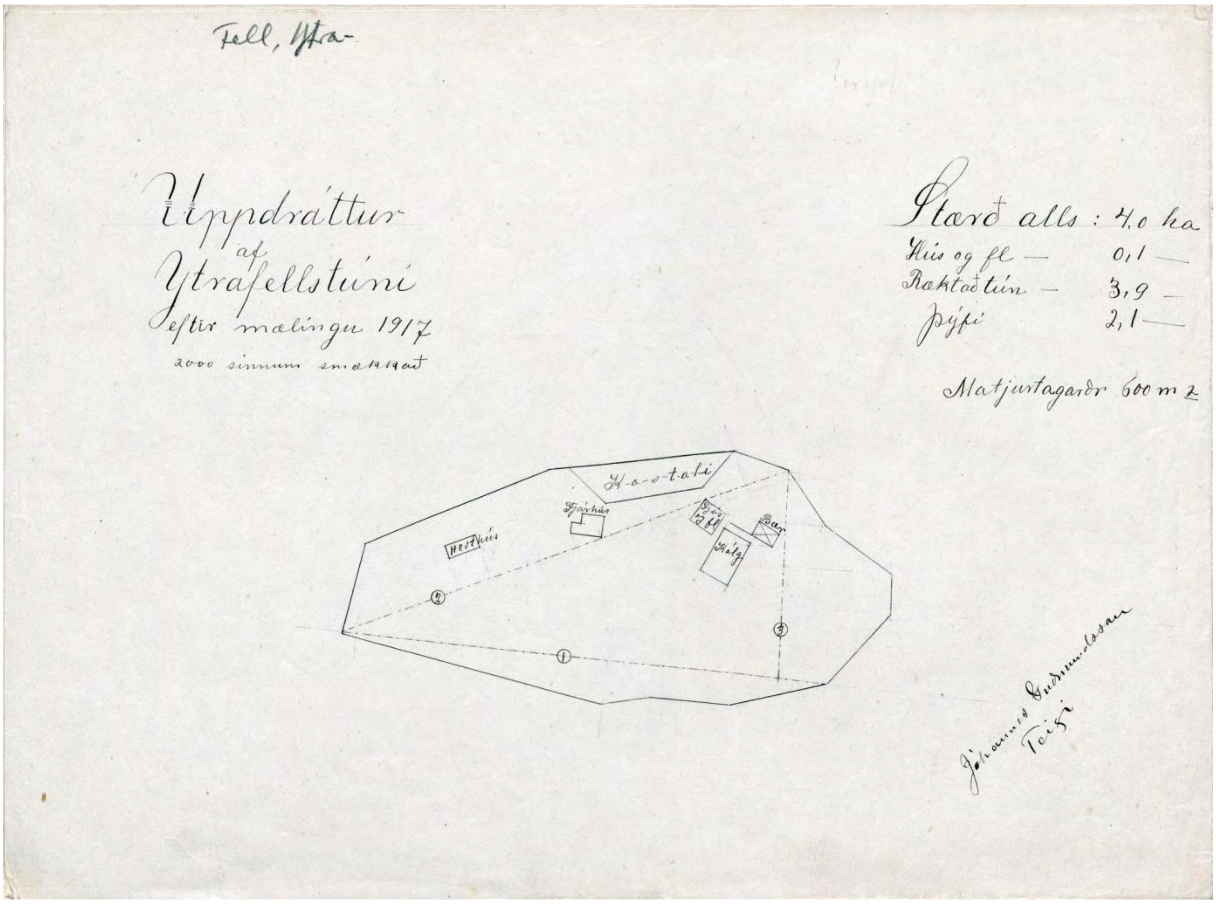

Mynd 1. Túnuppdráttur frá 1917 fyrir Ytrafell, teiknað af Jóhannesi Guðmundssyni.

Ytrafell er í eyði en eigendur dveljast þar talsvert á sumrin.

Örnefnaskrá fyrir Ytrafell safnaði Guðmundur Ólafsson en hún er ódagsett. Athugasemdir og viðbætur voru gerðar við örnefnaskránna af Einari Gunnari Péturssyni einnig ódagsettar.

Björgvin Hafsteinn Kristinsson ásamt Jónínu Guðmundsdóttur fóru yfir örnefnaskrár Stofnunar Árna Magnússonar með skýrsluhöfundi og staðsettu örnefni á loftmynd þann 16. október 2015, einnig voru ljósmyndir voru notaðar til aðstoðar.

Skráning örnefna á Ytrafelli

Í örnefnaskrám Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum hafa örnefnum verið gefin raðnúmer eftir því hvar þau koma fyrir í lýsingu hverrar jarðar. Hér eru örnefnin látin halda þeim númerum og ný örnefni fá oftast númer í framhaldi af því síðasta. Í skráningarlista hér á eftir eru örnefnin fyrst talin upp í stafrófsröð en á eftir fylgja nánari upplýsingar um hvert og eitt í númeraröð. Örnefnin eru svo staðsett á loftmynd á korti 1 og 2 þar sem örnefnið er staðsett á vinstri hlið niðri á örnefninu.

Austurflaga 65
Árhólmi 63
Árhöfðamelar 3
Árhöfðaskógur 6
Árhöfði 4
Årsker 67
Bakland 48
Bátatangi 17
Bjarnanes 18
Bolli 25
Breiðanes 23
Breiðaneshólmi 88
Breiðavík 14
Brúnsflói 58
Brynki 83
Bæjarklettur 35
Draugaklettur 19
Dýpri-Seley 73
Flekkudalsá 52
Fremstihólmi =7475
Gat 29
Gjáarhæðir 45
Grjóthólmi 87
Grynnri-Seley 72
Guðnýjargeil 100
Gullbrá(r)foss 53
Gvendarhjalli 33
Harastaðaklif 46
Harastaðavað 116
Hettubásar 36
Heysker 81
Hjallaflöt 94
Hjallar 37
Hnaus 76
Hólar 95
Hóley 92
Húsavöllur 102
Kambur 26
Kastalabrekka 107
Kastali 106
Kiðutún 109
Kirkjuboði 111
Kirkjusker 85
Kjarlaksstaðaá 1
Kjarlaksstaðaárósar 61
Kjarlakstaðavað 118
Kleif 34
Kleifarklettur 112
Klifmýri 24
Kollublettur 49
Kringla 105
Kríuhólmi 78

Krókshlíð 32
Króksmýri 2
Kvíalaut 108
Lagnasker 93
Lambamýri 20
Langhólmi 89
Leiðarsker =70 82
Leiðarsker 110
Leiti 13
Lengja 55
Leynir 97
Litlagjá 30
Litlanes 10
Litli-Skarði 80
Lífhólmi 90
Miðleiðarsker 68
Miðvallarbarð 103
Miðvöllur 101
Móflói 57
Mógrafir 31
Múlabrekkur 43
Múlahjallar 44
Múlahögg 114
Múlaþúfa 115
Múlinn (Ytrafellsmúli) 42
Netey 91
Nónsker dýpra 70
Nónsker grynnra 71
Ólafsvík 5
Paradís 99
Reiðar 69
Selhjallar 51
Selmýri 80
Siggaflögur 84
Sjónarhóll 47
Sjónarhóll 59
Sjónarhóll 96
Sjónarhólsmýri 60
Sléttivöllur 104
Standamýri 16
Standar 15
Stekkjarborg 113
Stekkjardalur 40
Stekkjarklettur 39
Stekkur 28
Stekkur 38
Stengur 51
Stóragjá 27
Stóri-Skarði 79
Svörtusker 66
Torfnes 7
Torfnesfoss 54
Torfneslækur 9
Torfnesmýri 8
Tóftarhólmi 77
Tófutangi 21
Tólfálnavöllur 98
Urðarhólmi 86
Vesturflaga 64
Vætuhólmar =75 74
Vætunes 11
Vörðutangi 22
Ytrafellsmúli (42) 12
Ytrafellsvað 117
Þórubrekka 41
Þykkiskógur 56

Örnefni Ytrafell

Sumar staðsetningar hafa ekki verið staðfestar af heimildamanni en þau örnefni eru merkt í skýrslu með: „ekki staðsett" fyrir aftan hnit.

1. **Kjarlaksstaðaá**

   Staðsetning: 342142 521947

   Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

   Lýsing/ Staðhættir: Áin skiptir löndum milli Kjarlaksstaða og Ytra-Fells.

   Kort: 1

Mynd 2. Kjarlaksstaðaá.

2. **Króksmýri**

   Staðsetning: 342117 521877

   Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

   Lýsing/ Staðhættir: Mýri sem stunum var slegin, kemur í krók meðfram ánni.

   Kort: 1

3. **Árhöfðamelar**

   Staðsetning: 342025 521738

   Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

   Lýsing/ Staðhættir: Melar neðan vegar og ná niður undir sjó.

   Kort: 1

4. **Árhöfði**

   Staðsetning: 341746 521568

   Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

   Lýsing/ Staðhættir: Skógi vaxin hæð niður við sjó.

   Kort: 1

5. **Ólafsvík**

   Staðsetning: 341707 521743

   Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

   Lýsing/ Staðhættir: Vík sem gengur inn í Árhöfðann, skjólsæl.

   Kort: 1

6. **Árhöfðaskógur**

Staðsetning: 342278 521629

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Birkiskógur sem er á svæðinu vestur af Árhöfðamelum. Inni í skóginum er nú tún.

Kort: 1

7. **Torfnes**

Staðsetning: 342426 521315

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Nes eða tangi sem gengur út í sjó móts við núverandi bæjarstæði.

Kort: 1

8. **Torfnesmýri**

Staðsetning: 342464 521396

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri sem búið er að þurrka upp og eru nú tún á því svæði.

Kort: 1

9. **Torfneslækur**

Staðsetning: 342523 521321

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Lækur sem rennur nú á milli túna við núverandi bæjarstæði.

Kort: 1

10. **Litlanes**

Staðsetning: 342806 520966

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Lítið nes sem gengur í sjó fram.

Kort: 2

11. **Vætunes**

Staðsetning: 342976 520616

Heimild: Örnefnaskrár Ytrafells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Nokkuð breitt nes sem afmarkast af Breiðuvík að austan.

Kort: 2

12. Múlinn (Ytrafellsmúli)

Staðsetning: 343241 521083

Heimild: Örnefnaskrár Ytrafells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Endir á fellinu í vestur.

Kort: 2

Mynd 3. Ytrafellsmúlinn.

13. Leiti

Staðsetning: 343204 520777

Heimild: Örnefnaskrár Ytrafells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Af leitinu sést heim að gamla bæjarstæðinu á Ytrafelli.

Kort: 2

14. Breiðavík

Staðsetning: 343243 520481

Heimild: Örnefnaskrár Ytrafells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Vík að austanverðu við Vætunesið.

Kort: 2

15. Standar

Staðsetning: 343548 520473

Heimild: Örnefnaskrár Ytrafells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettar vestur af túninu.

Kort: 2

16. Standamýri

Staðsetning: 343596 520494

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Lítill mýrablettur við túnið.

Kort: 2

17. Bátatangi

Staðsetning: 343408 520376

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Lending – gömul naust við tangann.

Kort: 2

Mynd 4. Bátatangi.

18. Bjarnanes

Staðsetning: 343711 520271

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Tangi innan við Bátatanga.

Kort: 2

19. Draugaklettur

Staðsetning: 343766 520337

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettur með heflaðir klöpp ofan við.

Kort: 2

Mynd 5. Draugaklettur.

20. Lambamýri

Staðsetning: 343844 520277

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri, í austur frá Draugakletti.

Kort: 2

21. Tófutangi

Staðsetning: 343868 520159

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Smátangi fram af Lambamýrinni.

Kort: 2

22. Vörðutangi

Staðsetning: 344127 520147

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Tangi með tveimur vörðum.

Kort: 2

23. Breiðanes

Staðsetning: 344418 519930

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Nes í austur af Vörðutanga.

Kort: 2

Mynd 6. Breiðanes og Breiðaneshólmi

24. Klifmýri

Staðsetning: 344940 519598

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri vestanvert við Harastaðaklif.

Kort: 2

25. Bolli

Staðsetning: 345262 519756

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hvolf í hlíðinni vestan við Harastaðaklifið.

Kort: 1

26. Kambur

Staðsetning: 345203 519831

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettanef rétt við Bolla.

Kort: 1

27. Stóragjá

Staðsetning: 345161 519943

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hvolf í hlíðinni.

Kort: 1

Mynd 7. Stóragjá.

28. Stekkur

Staðsetning: 345103 519848

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Gamall stekkur undir Stórugjá.

Kort: 1

29. Gat

Staðsetning: 344980 520087

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Skarð í brúnina vestur af Stórugjá.

Kort: 2

30. Litlagjá

Staðsetning: 344948 520118

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Skarð í brúnina vestur af Stórugjá.

Kort: 2

31. Mógrafir

Staðsetning: 344823 519992

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Gamlar mógrafir eru í hlíðinni. Á svipuðum stað og stekkurinn (28).

Kort: 2

32. Krókshlíð

Staðsetning: 344496 520300

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Bugur í hlíðinni.

Kort: 2

33. Gvendarhjalli

Staðsetning: 344034 520318

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Grashjalli fyrir innan túnið á Ytrafelli.

Kort: 2

34. Kleif

Staðsetning: 343940 520533

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sneiðgata upp frá bænum.

Kort: 2

Mynd 8. Sér upp í Kleifina.

35. Bæjarklettur

Staðsetning: 343979 520520

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettur norður af bænum.

Kort: 2

36. Hettubásar

Staðsetning: 343626 520780

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hvolf í hlíðinni.

Kort: 2

37. Hjallar

Staðsetning: 343589 520769

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Brekkur í hlíðinni.

Kort: 2

38. Stekkur

Staðsetning: 343540 520741

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Gamall stekkur vestast í Hjöllunum.

Kort: 2

39. Stekkjarklettur

Staðsetning: 343552 520724

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettur ofan við Stekkinn.

Kort: 2

40. Stekkjardalur

Staðsetning: 343098 520937

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Lægð í landið ofan við Vætunesið.

Kort: 2

41. Þórubrekka

Staðsetning: 343241 521083

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Grasbrekka út með klettum.

Kort: 2

42. Ytrafellsmúli (sama og nr. 12)

Staðsetning: 343241 521083

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sjá nr. 12.

Kort: 2

43. Múlabrekkur

Staðsetning: 343294 521228

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettahryggur norður af Ytrafellsmúla.

Kort: 1

44. Múlahjallar

Staðsetning: 343863 521133

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hjallar skógi vaxnir.

Kort: 2

45. Gjáarhæðir

Staðsetning: 345063 520121

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hæðir fram af Ytrafellsmúlanum.

Kort: 1

46. Harastaðaklif

Staðsetning:345287 519549

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klif sem skiptir löndum milli Harastaða og Ytrafells.

Kort:1

47. Sjónarhóll

Staðsetning: 345532 519797

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hæsti hnjúkur á Harastaðaklifinu.

Kort: 1

48. Bakland

Staðsetning: 344692 520860

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Norður af brún Ytrafellsmúlans.

Kort: 2

49. Kollublettur

Staðsetning: 346161 520492

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri rétt við landamerki við Harastaði.

Kort: 1

50. Selmýri

Staðsetning: 344509 521423

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri austan gamals vegar að Stórutungu.

Kort: 1

51. Selhjallar

Staðsetning: 344433 521162

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Upp af Selmýrinni.

Kort: 2

52. Flekkudalsá

Staðsetning: 344171 521644

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Á.

Kort: 1

Mynd 9. Flúðir í Flekkudalsá.

53. Gullbrá(r)foss

Staðsetning: 344001 521668

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Foss í Flekkudalsá – vestan við vað á ánni.

Kort: 1

Mynd 10. Gullbrá(r)foss í Flekkudalsá.

54. Torfnesfoss

Staðsetning: 343703 521820

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Er í stefnu á Torfnesið.

Kort: 1

55. Lengja

Staðsetning: 343268 521952

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Mýrarsund við ánna.

Kort: 1

56. Þykkiskógur

Staðsetning: 343128 521774

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Birkiskógur .

Kort: 1

57. Móflói

Staðsetning: 342854 521684

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Búið að rækta upp.

Kort: 1

58. Brúnsflói

Staðsetning: 343124 521538

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Var mýrasund en hefur þornað upp.

Kort: 1

59. Sjónarhóll

Staðsetning: 342836 521914

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hóll sem nú er inni í skógrækt.

Kort: 1

60. Sjónarhólsmýri

Staðsetning: 342963 521946

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri þar sem nú er skógrækt.

Kort: 1

61. Kjarlaksstaðaárósar

Staðsetning: 341642 521754

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Ós Kjarlaksstaðaár.

Kort: 1

62. Stengur

Staðsetning: 341612 521917

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettar við ós Kjarlakstaðaár.

Kort: 1

63. Árhólmi

Staðsetning: 341363 521372

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hólmi suður af Árhólmanum.

Kort: 1

64. Vesturflaga

Staðsetning: 341387 521501

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Flaga nær landi en Árhólminn og í vestur frá honum – lítil.

Kort: 1

65. Austurflaga

Staðsetning: 341539 521384

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Flaga nær landi og í austur frá Árhólmanum.

Kort: 1

66. Svörtusker

Staðsetning: 341940 521343

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker fram af Árhöfðanum.

Kort: 1

67. Ársker

Staðsetning: 341112 520898 og 340927 520774

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Tvö sker fram af Árhólmanum.

Kort: 1

68. Miðleiðarsker

Staðsetning: 341353 520294

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker í austur frá Árskerjunum.

Kort: 1

69. Reiðar

Staðsetning: 341219 520076

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker suður af Miðleiðarskerinu.

Kort: 1

70. Nónsker dýpra

Staðsetning: 340634 519019

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker utan við Reiðar.

Kort: 1

71. Nónsker grynnra

Staðsetning: 341279 519213

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker utan við Reiðar.

Kort: 1

72. Grynnri-Seley

Staðsetning: 342407 518842

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Eyja í austur af Nónskerjum.

Kort: 1

73. Dýpri-Seley

Staðsetning: 342230 517942

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Eyja í austur af Nónskerjum.

Kort: 1

74. Vætuhólmar

Staðsetning: 372472 520131

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hólmarnir; Fremstihólmi, Hnaus, Tóftarhólmi og Kríuhólmi.

Kort: 2

75. Fremstihólmi

Staðsetning: 372472 520131

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Ystur Vætuhólmanna.

Kort: 2

76. Hnaus

Staðsetning: 342408 520184

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Lítill hólmi vestur af Fremstahólma.

Kort: 2

77. Tóftarhólmi

Staðsetning: 342665 520245

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hólmi með gamalli tóft.

Kort: 2

78. Kríuhólmi

Staðsetning: 342622 520382

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hólmi næst Vætunesi í vestur frá Tóftarhólma.

Kort: 2

79. Stóri-Skarði

Staðsetning: 343088 520282

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettahólmi fram undan Breiðuvík.

Kort: 2

80. Litli-Skarði

Staðsetning: 343112 520311

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettahólmi fram undan Breiðuvík (nær landi).

Kort: 2

81. Heysker

Staðsetning: 343310 520152

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker fram undan Bátatanga.

Kort: 2

82. Leiðarsker

Staðsetning: 343355 520173

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker fram undan Bátatanga nær landi en Heysker.

Kort: 2

83. Brynki

Staðsetning: 343600 520234

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Smáhólmi vestur af Bjarnarnesi.

Kort: 2

84. Siggaflögur

Staðsetning: 343695 520038 og 343750 519975

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: 2 flögur suður af Bjarnanesi .

Kort: 2

85. Kirkjusker

Staðsetning: 343567 519750 og 343674 519719

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker utan við Siggaflögur.

Kort: 2

86. Urðarhólmi

Staðsetning: 344171 519969

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hár hólmi fram af Vörðutanga.

Kort: 2

Mynd 11. Grjóthólmi, Urðarhólmi og Siggaflögur lengra frá.

87. Grjóthólmi

Staðsetning: 344309 519980

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Ógróinn hólmi austan Urðarhólma.

Kort: 2

88. Breiðaneshólmi

Staðsetning: 344345 519794

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hólmi fram af Breiðanesi.

Kort: 2

89. Langhólmi

Staðsetning: 344736 519592

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Langur hólmi fram af Klifmýri.

Kort: 2

90. Lífhólmi

Staðsetning: 344846 519460

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettur austan Langhólma.

Kort: 2

91. Netey

Staðsetning: 344351 519015

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Eyja fram af Langhólma.

Kort: 1

92. Hóley

Staðsetning: 344082 519390

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Eyja vestur af Netey.

Kort: 2

Mynd 12. Tófutangi, Hóley og Netey í baksýn.

93. Lagnasker

Staðsetning: 343992 519497 og 343925 519453

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sker rétt við Hóley.

Kort: 2

94. Hjallaflöt

Staðsetning: 343817 520519

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Túnblettur vestan við gamla íbúðarhúsið.

Kort: 2

95. Hólar

Staðsetning: 343873 520461

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Túnblettur sunna við gamla íbúðarhúsið.

Kort: 2

96. Sjónarhóll

Staðsetning: 343876 520428

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Hár hóll sem hæðst ber.

Kort: 2

97. Leynir

Staðsetning: 343879 520410

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Brekka suður af Sjónarhól.

Kort: 2

98. Tólfálnavöllur

Staðsetning: 343822 520441

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Beðaslétta neðan við útihús.

Kort: 2

99. Paradís

Staðsetning: 343798 520400

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Smáhvolf upp af Draugakletti.

Kort: 2

100. Guðnýjargeil

Staðsetning: 343772 520424

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Skarð vestan við Paradís.

Kort: 2

101. Miðvöllur

Staðsetning: 343753 520477

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Vestan við Guðnýjargeil.

Kort: 2

102. Húsavellir

Staðsetning: 343778 520490

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Niður af tóftum.

Kort: 2

103. Miðvallarbarð

Staðsetning: 343719 520474

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Þúfnabarð neðst á Miðvelli, milli tveggja slétta.

Kort: 2

104. Sléttivöllur

Staðsetning: 343685 520533

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Vestast á túninu – beðasléttur.

Kort: 2

105. Kringla

Staðsetning: 343644 520574

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Slétta vestan við fjárhústóftir.

Kort: 2

106. Kastali

Staðsetning: 343808 520552

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Klettar, berghryggur ofan við bæjartóftir.

Kort: 2

107. Kastalabrekka

Staðsetning: 343816 520542

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Sunnan við Kastalann og meðfram honum.

Kort: 2

108. Kvíalaut

Staðsetning: 343802 520569

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Norðan við Kastala.

Kort: 2

109. Kiðutún

Staðsetning: 343570 520644

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells - Guðmundur Ólafsson

Lýsing/ Staðhættir: Túnblettur vestan við aðaltún, þar eru líka tóftir.

Kort: 2

110. Leiðarsker =70

Staðsetning: sjá nr. 70

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells – Einar Gunnar Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: sama og Nónsker dýpra (70).

Kort: 1

111. Kirkjuboði

Staðsetning: 343642 519595

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells – Einar Gunnar Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Sunnan við Kirkjuskerið (85) .

Kort: 2

112. Kleifarklettur

Staðsetning: 343975 520528

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells – Einar Gunnar Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Klettur ofan við túngarð neðan við götuna upp Kleifina (34).

Kort: 2

113. Stekkjarborg

Staðsetning: 343215 521147

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells – Einar Gunnar Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Stakur klettur við Múlahornið.

Kort: 2

114. Múlahögg

Staðsetning: 343175 521140

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells – Einar Gunnar Pétursson

Lýsing/ Staðhættir:

Kort: 2

115. Múlaþúfa

Staðsetning: 343486 521014

Heimild: Örnefnaskrár Ytra-Fells – Einar Gunnar Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Efst á múlanum um 126 m yfir sjó.

Kort: 2

116. Harastaðavað

Staðsetning: 344901 521183

Heimild: Viðbót frá heimildarmanni

Lýsing/ Staðhættir: Gamalt vað á Flekkudalsá.

Kort: 1

117. Ytrafellsvað

Staðsetning: 344295 521545

Heimild: Viðbót frá heimildamanni

Lýsing/ Staðhættir: Gamalt vað á Flekkudalsá.

Kort: 1

118. Kjarlakstaðavað

Staðsetning: 342338 521991

Heimild: Viðbót frá heimildarmanni

Lýsing/ Staðhættir: Gamalt vað á Kjarlakstaðará.

Kort: 1

Harastaðir

Harastaðir var í Fellstrandarhreppi frá 1770 (Grétar Þór Eyþórsson og Hjalti Jóhannesson 2002) sem nú er hluti af Dalabyggð. Í Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns (Árni Magnússon og Páll Vídalín 1938) var Harastaðir talið að jarðardýrleika 20 hundruð (sbr. landaurareikning).
Jörðin Harastaðir liggur meðfram strönd Hvammsfjarðar frá Harastaðaklifi að Nábeinavík. Nokkrir tangar ganga út í sjó og fyrir utan eru hólmar og sker. Í fasteignarmati frá 1918 var tún talið vera 3,1 ha að stærð (sjá mynd 13). Talin var sandfokshætta á tún. Útengi greiðfært en litlar slægjur. Beitiland var talið gott, víðlent og skjólsamt en upprekstarland vantar. Nokkur ágangur var talinn af sauðfé frá nágrönnum. Lítil beit var fyrir stórgripi. Skógur var nægur til eldiviðar og vatnsból gott. Grjót til bygginga var ágætt og nærtækt. Jörðin var talin henta vel til garðræktar og túnabóta. Mótak var ekkert og torfrista var lítil og léleg.

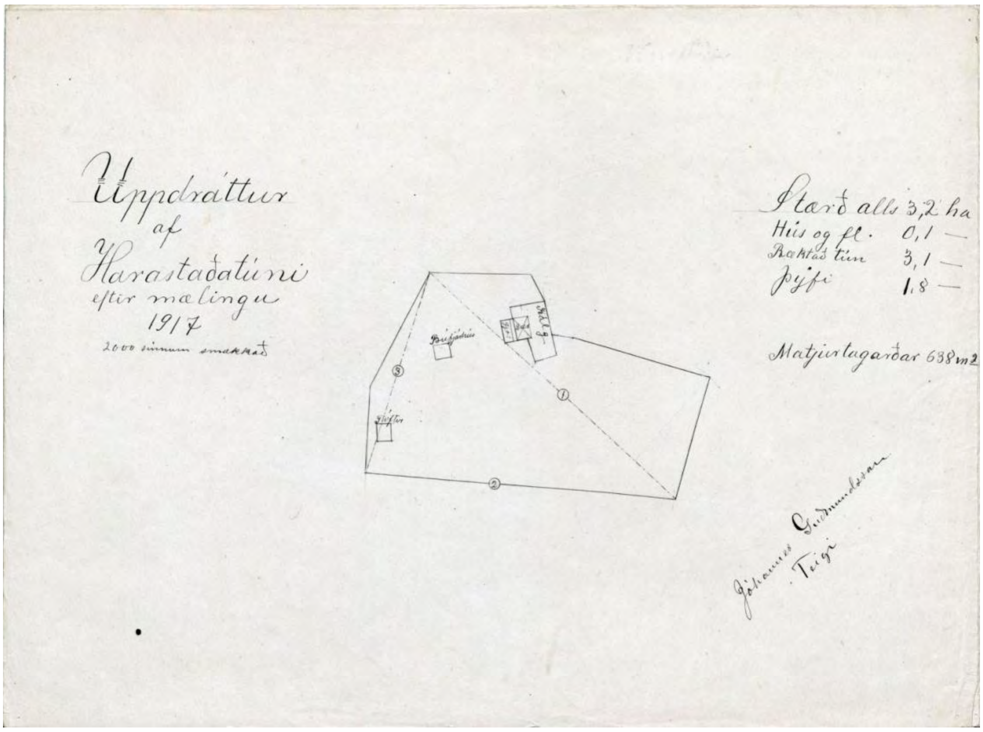

Mynd 13. Túnuppdráttur af túni á Harastöðum frá 1917, teiknuð af Jóhannesi Guðmundssyni.

Harastaðir er í eyði en eigendur dveljast þar á sumrin.

Örnefnaskrá fyrir Ytrafell safnaði Guðmundur Ólafsson og skráði eftir Guðjóni Sigurðssyni 1944. 1970 er örnefnaskráin endurskoðuð af Einari Gunnari Péturssyni og aukin og löguð.

Guðmundur Agnar Guðjónsson fór yfir örnefnaskrár Stofnunar Árna Magnússonar með skýrsluhöfundi og staðsettu örnefni á loftmynd þann 7. október 2015, einnig voru ljósmyndir voru notaðar til aðstoðar.

Skráning örnefna á Harastöðum

Í örnefnaskrám Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum hafa örnefnum verið gefin raðnúmer eftir því hvar þau koma fyrir í lýsingu hverrar jarðar. Hér eru örnefnin látin halda þeim númerum og ný örnefni fá oftast númer í framhaldi af því síðasta. Í skráningarlista hér á eftir eru örnefnin fyrst talin upp í stafrófsröð en á eftir fylgja nánari upplýsingar um hvert og eitt í númeraröð. Örnefnin eru svo staðsett á loftmynd á kort 3 þar sem örnefnið er staðsett á vinstri hlið niðri á örnefninu.

Bakkar 15
Bakland 37
Brekkur 26
Brennishóll 17
Bæjarlækur 46
Bænhústóft 49
Dagmálavarða 50
Ekrur 48
Enni 47
Fell 27
Grjóthóll 39
Grjóthólssund 40
Harastaðakleif 24
Harastaðaklif 1
Harastaðanes 41
Hellisbjarg 6
Hjallar 21
Hjallsnes 12
Hólar 16
Högg 22
Innstihóll 18
Kleifina 25

Klifbjarg 32
Klifhæðir 3
Klifið 2
Krókasýki 8
Kúabolli 30
Kvíaklettur 28
Kvíar 29
Kýrhóll 7
Mávahryggur 43
Mávamýri 44
Nautalág 31
Nábeinavík 5
Nábeinavíkurtangi 14
Nónhæðir 38
Selhólar 34
Selhólasund 35
Sjónarhóll 4
Sléttivöllur 45
Sótanes 10
Sótanesvík 9
Stekkjarhjalli 20
Stekkjarskarð 36

Stekkur 19

Stórhóll 23

Stórhólshæðir 33

Suðurnes 13

Sultartangi 11

Tjarnarflói 42

Harastaðir

Sumar staðsetningar hafa ekki verið staðfestar af heimildamanni en þau örnefni eru merkt í skýrslu með: „ekki staðsett“ fyrir aftan hnit.

1. **Harastaðaklif**

Staðsetning: 345255 519504

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Klapparholt sem skiptir löndum milli Harastaða og Ytrafells.

Kort: 3

2. **Klifið**

Staðsetning: sama og 1

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: sjá nr. 1.

Kort: 3

3. **Klifhæðir**

Staðsetning: 345424 519630

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hæðst á Harastaðaklifinu.

Kort: 3

4. **Sjónarhóll**

Staðsetning: ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hnöttóttur klettur með vörðu.

5. **Nábeinavík**

Staðsetning: 347291 518272

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Mynd 14. Nábeinavík.

Lýsing/ Staðhættir: Vík sem skiptir löndum milli Harastaða og Staðarfells.

Kort: 3

6. Hellisbjarg

Staðsetning: 347613 518478

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Bjarg í brúninni ofan við Nábeinavíkina.

Kort: 3

7. Kýrhóll

Staðsetning: ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hóll fyrir ofan brúnina.

8. Krókasýki

Staðsetning: ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri í Baklandinu.

9. Sótanesvík

Staðsetning: 345261 519246

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Vík austan við Harastaðaklif.

Kort: 3

Mynd 15. Sótanesvík.

10. Sótanes

Staðsetning: 345246 519184

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson/Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Tangi við Sótanesvík.

Kort: 3

11. Sultartangi

Staðsetning:345707 519054

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Niður af bænum á Harastöðum.

Kort: 3

Mynd 16. Sultartangi.

12. Hjallsnes

Staðsetning: 345905 518726

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Nes inn með sjónum nær Harastaðabænum.

Kort: 3

Mynd 17. Suðurnes, Hóley lengst til vinstri.

13. Suðurnes

Staðsetning: 346157 518618

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Nes út í sjó.

Kort: 3

14. Nábeinavíkurtangi

Staðsetning: 347240 518315

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Tangi vestan við Nábeinavík.

Kort: 3

15. Bakkar

Staðsetning: 346845 518528

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Svæðið meðfram sjó frá Suðurnesi að Nábeinavíkurtanga.

Kort: 3

16. Hólar

Staðsetning: ekki staðsett.

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hæðir í hlíðinni.

17. Brennishóll

Staðsetning: 347405 518316

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Austasti hóllinn í hólum.

Kort: 3

Mynd 18. Brennishóll eða Innstihóll í forgrunni.

18. Innstihóll

Staðsetning: 347405 518316

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: sama og nr. 17.

Kort: 3

19. Stekkur

Staðsetning: ekki staðsettur

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Gamlar tóftir.

20. Stekkjarhjalli

Staðsetning: ekki staðsettur

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hjalli við Stekkinn.

21. Hjallar

Staðsetning: ekki staðsettur

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hjallar við Stekkjarhjallann.

22. Högg

Staðsetning: ekki staðsettur

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Grasbrekkur og börð utan við Hjalla.

23. Stórhóll

Staðsetning: ekki staðsettur

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Stór hóll við Harastaðakleifina.

24. Harastaðakleif

Staðsetning: 345941 519357

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Beint upp af bænum á Harastöðum.

Mynd 19. Harastaðakleif beint upp af bænum á Harastöðum.

Kort: 3

25. Kleifin

Staðsetning: Sjá nr. 24.

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Stytting úr Harastaðakleif

Kort: 3

26. Brekkur

Staðsetning: 345764 519419

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Grasbrekkur frá Kleifinni að Klifinu (2).

Kort: 3

27. Fell

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hæð rétt við Kleifina.

28. Kvíaklettur

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Klettagangur við Kleifina.

29. Kvíar

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Gamlar kvíar.

30. Kúabolli

Staðsetning: 345551 519459

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hvolf austan við Klifið.

Kort: 3

31. Nautalág

Staðsetning: 345559 519498

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Graslægðir upp af Kúabolla.

Kort: 3

32. Klifbjarg

Staðsetning: 345449 519503

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Klettar með urð fyrir neðan við Kleifina (2).

Kort: 3

33. Stórhólshæðir

Staðsetning: 345828 519590

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hæðir innan við Kleifina.

Kort: 3

34. Selhólar

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Norður af Stórhólshæðum.

35. Selhólasund

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Mýrasund milli Selhólanna.

36. Stekkjarskarð

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Skarð í brúninni upp af stekknum.

37. Bakland

Staðsetning: 346112 519870

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Landið sunnanvert við Flekkudalsá.

Kort: 3

38. Nónhæðir

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Eru eyktarmark frá Orrahóli.

39. Grjóthóll

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Hóll milli Selhóla og Kýrhóls.

40. Grjóthólssund

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Mýrasund við Grjóthól.

41. Harastaðanes

Staðsetning: 347128 520144

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Nes út í Flekkudalsá móts við Orrahól.

Kort: 3

42. Tjarnarflói

Staðsetning: 347143 520025

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Búið að þurrka upp að hluta.

Kort: 3

43. Mávahryggur

Staðsetning: 346481 520241 (ekki staðfest staðsetning)

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Grjóthryggur vestur af Tjarnarflóa.

Kort: 3

44. Mávamýri

Staðsetning: 346079 520495

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Mýri við Flekkudalsá.

Kort: 3

45. Sléttivöllur

Staðsetning: 345711 519207

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Slétta í túni við bæinn.

Kort: 3

46. Bæjarlækur

Staðsetning: 345783 519155

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Lækur heim við Harastaðabæinn.

Kort: 3

Mynd 20. Bæjarlækur og úthús í baksýn.

47. Enni

Staðsetning: 345853 519261

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Slétta í túninu.

Kort: 3

48. Ekrur

Staðsetning: Ekki staðsett

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Sléttur túnblettur.

49. Bænhústóft

Staðsetning: 345866 519182

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Gömul tóft þar sem bænhús stóð.

Kort: 3

50. Dagmálavarða

Staðsetning: Ekki staðsett.

Heimild: Örnefnaskrá Guðjón Sigurðsson Einar G. Pétursson

Lýsing/ Staðhættir: Eyktarmark.

NÁTTÚRUSTOFA VESTFJARÐA

BREIÐAFJARÐARNEFND

Dalabyggð

Uppdráttur: Náttúrustofa Vestfjarða
Hafdís Sturlaugsdóttir
Hulda B. Albertsdóttir

Dagsetning: 11. desember 2017
Mælikvarði: 1:25000
•Staðsetning nafns á örnefni

ÖRNEFNASKRÁINING Í DALABYGGÐ
Ytra-Fell
Kort 1

Uppdráttur: Náttúrustofa Vestfjarða
Hafdís Sturlaugsdóttir
Hulda B. Albertsdóttir

Dagsetning: 11. desember 2017
Mælikvarði: 1:10000
•Staðsetning nafns á örnefni

ÖRNEFNASKRÁINING Í DALABYGGÐ
Ytra-Fell
Kort 2

NÁTTÚRUSTOFA VESTFJARÐA

Breiðafjarðarnefnd

Dalabyggð

Uppdráttur: Náttúrustofa Vestfjarða
Hafdís Sturlaugsdóttir
Hulda B. Albertsdóttir

Dagsetning: 11. desember 2017
Mælikvarði: 1:15000
Staðsetning nafns á örnefni

ÖRNEFNASKRÁINING Í DALABYGGÐ
Harastaðir
Kort 3

Umræður

Örnefni þróast með breyttum aðstæðum, því er mikilvægt að uppfæra örnefnasöfn og -skrár til þess að stuðla að varðveislu þeirra. Nútímatækni gerir þessa vinnu bæði nákvæmari og auðveldari og með reglulegum skráningum er hægt að halda utan um alla þróun og breytingar á íslenskum örnefnum.

Í landi Ytrafells voru skráð 115 örnefni í örnefnaskrá en þrjú bættust við örnefnaskránna frá heimildamanni. Alls voru því skráð 118 örnefni á Ytrafelli.

Í landi Harastaða voru skráð 50 örnefni í örnefnaskrá en 21 þeirra voru ekki staðsett af heimildarmanni. Örnefni við sjó náðist að staðsetja.

Eins og bent hefur verið á er mikilvægt að halda utan um breytingar á íslenskum örnefnum og því verður örnefnaskráningu seint lokið.

Þakkir

Gerð þessa verkefnis hefði verið ómöguleg án aðstoðar heimildarmanna í röðum heimamanna sem var að þessu sinni Björgvin Hafsteinn Kristinsson búsettur í Reykjavík og Guðmundur Agnar Guðjónsson búsettur í Skuld í Saurbæ. Bogi Kristinsson byggingarfulltrúi er tengiliður Dalabyggðar.

Heimildir

Árbók Hins íslenzka fornleifafélags 1933 – 1936 1936. Reykjavík 1936. Skoðað á timarit.is þann 14.9.2016.

Árni Björnsson 2011. *Í dali vestur - Ferðafélag Íslands árbók 2011*. Reykjavík: Ferðafélag Íslands.

Árni Magnússon og Páll Vídalín 1938. *Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns. VI. bindi*. Kaupmannahöfn: Hið íslenska fræðafjelag. Endurútgefin (ljósprentuð eftir eldri útgáfu) af Sögufélagi Reykjavíkur 1983.

Brink S. 1999. Social order in the early Scandinavian landscape. Í Fabech C., Ringtved J. (ritstjórar), *Settlement and landscape* (bls. 423-439). Århus: Jutland Archaeological Society Press.

Fasteignarmat 1916-1918 – undirmat; Dalasýsla. https://myndir.handrit.is/doShowDocument.jsp?lang=is&source=ICDB&sourceId=Fasteignamat+1916-1918+-+undirmat%3B+Dalas%FDsla&style=&navpanes=0&view=Fit. Skoðað á vef 14.9.2016.

Guðrún Gísladóttir 1980. *Örnefni í Álftaveri*. Óbirt BS-ritgerð í landafræði: Háskóla Íslands, Verkfræði- og raunvísindadeild.

Grétar Þór Eyþórsson og Hjalti Jóhannesson 2002. Dalabyggð – Áhrif og afleiðingar sameiningar 1994. Rannsóknarstofnun Háskólans á Akureyri. Akureyri.

Hafdís Sturlaugsdóttir og Hulda Birna Albertsdóttir 2017a. *Örnefnaskráning í Dalabyggð. XIII. Hluti - Arnarbæli*. Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 29-17. Bolungarvík.

Hafdís Sturlaugsdóttir og Hulda Birna Albertsdóttir 2017b. *Örnefnaskráning í Dalabyggð. XIV. Hluti – Víghólsstaðir og Vogur*. Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 30-17. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2010. *Örnefnaskráning í Dalabyggð. I. Hluti - Ólafsdalur*. Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 19-10. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2012. *Örnefnaskráning í Dalabyggð. II. Hluti - Stóra- og Litlaholt*. Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 15-12. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir og Sóley Valdimarsdóttir 2012a. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – III.Hluti - Tjaldanes og Lambanes.* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 16-12. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir og Sóley Valdimarsdóttir 2012b. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – IV.Hluti – Innri Fagridalur – Fagradalstunga.* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 17-12. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013a. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – V. Hluti – Ytri Fagridalur.* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 03-13. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013b. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – VI. Hluti – Heinaberg og Nýp.*Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 04-13. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013c. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – VII. Hluti –Klifmýri, Tindar og Búðardalur.* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 05-13. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013d. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – VII. Hluti – Skarðsá og Geirmundarstaðir.* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 06-13. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013e. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – IX. Hluti – Skarð.* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 32-13. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013f. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – X. Hluti – Á og Kross.* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 29-13. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013g. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – XI. Hluti – Kvennahóll og Stakkaberg* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 30-13. Bolungarvík.

Hulda Birna Albertsdóttir 2013h. *Örnefnaskráning í Dalabyggð – XII. Hluti – Dagverðarnes* Náttúrustofa Vestfjarða. NV nr. 31-13. Bolungarvík.

Túnakort frá 1917 fyrir Ytrafell og Harastaði í fyrrum Fellstrandarhreppi, Dalasýslu. http://skjalaskrar.skjalasafn.is:8080/default.aspx?id=SVMtw57DjS0wMDIxLTAwMDAtMDEyLUU=